

Hoofdstuk 1

Abraham

Het is discutabel om te zeggen dat het jodendom, het christendom en de islam Abrahamitische godsdiensten zijn. Inderdaad, deze bewering zou goed van pas kunnen komen als men een dialoog voor ogen heeft. Godsdiensten die Abraham als aartsvader zouden hebben. Abraham als de grootste gemeene deler, de persoon die aan de basis ligt van deze monotheïstische godsdiensten. Tegelijkertijd echter is de persoon Abraham de focus van enorme religieuze rivaliteit tussen de religies.

In de Bijbel staat Abraham model voor overgave en gehoorzaamheid aan God en wordt hij ‘de vader van vele volken’ genoemd. Binnen de islam krijgt Abraham de rol van iemand die zich volledig aan Allah onderworpen had en een oprecht man was. Veel moslims zien hem dan ook als een moslim. Maar dit wil niet zeggen dat zij Abraham exclusief claimen en dat joden en christenen geen aanspraak op hem zouden mogen maken. Abraham moet meer gezien worden als het rolmodel voor een ‘ware gelovige’, iemand die zich vol vertrouwen overgeeft aan God.

De vraag is in hoeverre die gemeenschappelijke claim op de aartsvader juist is. En als een dialoog het motief is, zijn de uitgangspunten dan wel juist? Of scheidt die verkeerde verwachtingen met een mislukking tot gevolg? Kan het zijn dat ondanks de overeenkomst in naam het hier over verschillende personen gaat? Is de ene Abraham een kopie van de andere? Worden hier – wellicht onbewust – religieuze appels met

godsdienstige peren vergeleken? Laten we de persoon Abraham of Ibrahim, zoals de moslims hem noemen, eens aan een onderzoek onderwerpen, hoe hij binnen deze drie monotheïstische religies ten tonele wordt gebracht. Dan kunnen wij ons een beeld vormen over hoe hij binnen deze religies wordt gezien.

Het jodendom

Laten we beginnen met de oudste religie, het jodendom. De eerste referentie naar de aartsvader Abram (Abraham) komen wij tegen in de Pentateuch, de vijf boeken van Mozes die hij voor het joodse volk van Jahwe ontving.⁷ In dit verhaal spreekt God de 75-jarige Abram aan en vraagt hem zijn vaderland te verlaten.⁸

Waarom God dit vraagt is vooraf niet duidelijk, maar dit ‘avontuur’ zal wel de wereldgeschiedenis voorgoed veranderen. Het boek Genesis geeft ons een mooi inkijkje in het leven van Abram, zijn gehoorzaamheid aan God en zijn geloofscrisis met betrekking tot het gehoorzamen van God. God vraagt hem huis en haard te verlaten en naar het land te gaan dat Hij hem zal tonen.

Abram is hier geen vluchteling, maar een emigrant. Hij maakt een bewuste keus om zich te gaan vestigen in het land dat God hem zou wijzen. Samen met zijn neef Lot en hun uitgebreide families verlaten ze Ur vlak bij de Eufraat en reizen naar het land Kanaän, hemelsbreed zo’n duizend kilometer naar het westen. Hier aangekomen vertelt God hem dat hij dit land

---

7. De Thora, ook gespeld als Tora of Torah, zijn de eerste vijf boeken van de Tenach (Hebreeuwse Bijbel), die de grondslag van het joodse geloof vormen en daarmee als de voornaamste heilige boeken van deze monotheïstische godsdienst gelden. Met de term wordt ook wel de joodse godsdienstige literatuur als geheel aangeduid. Bron: Wikipedia.

8. Genesis 12, Hebrëeën 11:8.

aan Abrams kinderen zal geven. God belooft hem zoveel nakomelingen te geven, dat het een groot volk zal worden.

Het zit de familie niet mee en door een hongersnood worden zij gedwongen om een retourtje Egypte te maken. Hier kreeg Abram vanwege zijn vrouw een wat minder prettige ervaring met de Egyptische koning, de Farao. Hij raakte haar bijna kwijt aan de gretigheid van de koning. Ik kan mij zo voorstellen dat dit een spannend avontuur voor de kinderloze Abram moet zijn geweest. Gelukkig loopt het goed af en na zijn terugkomst in Kanaän geeft God een nadere invulling aan Zijn belofte. Hij vraagt Abram om zich heen te kijken en belooft hem dat Hij dit land voor altijd aan zijn nakomelingen zal geven.

Dit zullen zoveel nakomelingen worden als het stof op de aarde.⁹ Terugkijken geeft vaak een objectievere kijk op dingen, maar als je ervoor staat, kan ik begrijpen dat deze belofte de nodige conflicten heeft opgeleverd in het denken van Abram. Hij en zijn vrouw waren niet meer de jongsten en als immigrant in Kanaän had Abram de nodige zorgen. De begintijd verloopt verre van vlekkeloos, omdat hij regelmatig geconfronteerd wordt met gewapende conflicten. God bemoedigt hem door hem te beloven dat Hij hem zal beschermen. God heeft Abram niet naar Kanaän gestuurd om hem te isoleren, maar om door hem de hele wereld te zegenen.¹⁰ Het is Gods heilsgeschiedenis die begint bij Abram, want de zegen was niet alleen voor hem maar voor alle volken. Wij behoren allemaal tot de volken der aarde, onafhankelijk van onze nationaliteit, taal of sociale status, grens-, taal-, etniciteit- en cultuuroverstijgend. Gods heilsgeschiedenis is allesomvattend en zal zijn

---

9. Genesis 13:14,15.

10. Genesis 12:2.

climax vinden als al die verschillende mensen voor de troon van God en het Lam zullen staan.

Abrams conflict

De belofte van God is schitterend. Toch creëert die een conflict in Abrams denken. Hij uit dit door tegen God te zeggen dat het niet zoveel zin heeft om hem te zegenen, omdat hij toch kinderloos zal gaan sterven.¹¹ Hierdoor kun je de indruk krijgen dat Abram Gods belofte, dat hij zal uitgroeien tot een groot volk, misschien niet helemaal kon bevatten.

Vanuit menselijk perspectief is dit wel te begrijpen. Geen kinderen en dus geen erfgenamen hebben, geeft een beperkte horizon wanneer je dat legt naast de belofte van God dat Abram de stamvader zal zijn van een groot volk. Opnieuw probeert God het Abram duidelijk te maken, door hem naar de hemel te laten kijken en hem de onmogelijke opdracht te geven om de sterren te tellen. Dat is natuurlijk niet te doen, en God verzekert hem dat hij net zoveel nakomelingen zal krijgen als de sterren aan het firmament.¹² Om veel nakomelingen te krijgen, zal er echter toch eerst een kind moeten zijn. Abram en Saraï zijn een lange tijd getrouwd en de jaren rijgen zich aaneen. Elf jaar sinds de belofte zijn voorbijgegaan en zij hebben nog steeds geen kinderen.

Maar het zou nog heel wat voeten in de aarde hebben voordat hij zich dit ging realiseren. Het boek Genesis laat zien dat Abram een man was die zich maar al te goed realiseerde dat het steeds zwaarder wordt om in geloof door het leven te gaan als je hartenwens – het krijgen van een kind – een schijnbare onmogelijkheid is. Zijn leven was een dagelijkse worsteling.

---

11. Genesis 15:2,3.

12. Genesis 15:1-6.

Oswald Chambers beschrijft dit mooi in zijn dagboek *Geheel voor Hem*. 'Abraham kon niet meer afgaan op zijn gezond verstand. Die jaren van stilte waren geen tijd van ongenade, maar van oefening. Werk jezelf nooit kunstmatig op tot vreugde en vertrouwen maar steun op God.'

Eigen invulling aan de belofte geven

Abram moest vertrouwen dat God Zijn belofte voor een nakomeling waar zou maken. De vraag was wel hoe dat zou gaan. Want valt of staat hiermee niet gelijk de geloofwaardigheid van God en bepaalt het indirect niet of het fundament van Abrams leven op vaste grond of op drijfzand was gebouwd? Was Abram niet in gehoorzaamheid uit Ur vertrokken en had God hem niet een ontelbaar groot nageslacht beloofd? En ondertussen was hij al 86 jaar ...

Niets menselijks was Abram vreemd, met het gevolg dat hij zijn eigen invulling begint te geven aan de belofte die God hem had gegeven. Ik kan mij met de innerlijke strijd van Abram identificeren, want toen mijn vrouw Nelie en ik na drie jaar te zijn getrouwd nog kinderloos waren, kregen wij ook de belofte van God dat wij een kind zouden krijgen. Het zou echter nog ruim zeven jaar duren voordat die belofte werkelijkheid ging worden door de geboorte van onze zoon Mathieu (Gods gift). Met het verstrijken van deze jaren begonnen er bij mij andere interpretaties van de belofte te komen. Misschien had God het niet zo letterlijk bedoeld en ging het hier om 'geestelijke kinderen'?

Abram begon ook met zijn eigen invulling te komen. Wat zou je anders verwachten van een oude man in de tachtig die met een onvruchtbare vrouw van in de zeventig het leven deelde? Wie van die twee zou meer druk hebben gevoeld? Abram die

ondanks Gods belofte nog steeds geen kind had of Sarai die hem geen kinderen kon geven? Eén ding is zeker, druk doet vreemde dingen met mensen. Het was in die tijd cultureel gezien misschien wel de gewoonte, maar welke vrouw gaat nu haar man aanmoedigen om met een andere vrouw te slapen? God had dit niet aan Sarai gevraagd. Waarom gaf zij dan dit advies? Het was ook nog een slecht advies met desastreus gevolg. Een besluit dat ook de nodige consequenties in de wereldgeschiedenis met zich mee zou brengen. Abram ging op het aanbod van zijn vrouw in en verwekte een kind bij de slavin Hagar. Hagar, die volgens de Joodse overlevering een prinses was, de dochter van Farao. Deze had zijn dochter als een soort genoegdoening aan Abram geschonken, toen deze terugging naar Kanaän omdat hij een oogje op Sarai had laten vallen.

Ismaël

Dat het niet zo'n slim plan was om een kind bij Hagar te verwekken en dat jaloezie iets van alle tijden is, blijkt wel uit de rest van het verhaal. Toen ze zwanger werd, begon het leven van Hagar door Sarai's houding er niet prettiger op te worden. Misschien dat zij het voor een deel over zichzelf heeft afgeroepen door haar trotse en minachtende houding ten opzichte van haar meesteres. Of misschien zag Hagar het als een soort genoegdoening. Had ze vroeger niet als prinses aan het hof van Farao geleefd en was zij nu niets meer dan een maitresse? Maar wel eentje die zwanger was geworden. En dat in tegenstelling tot haar meesteres.

Hoe dan ook: Hagar moest het veld ruimen. Er zat voor haar niets anders op dan de woestijn in te vluchten, ook omdat de vader van haar kind geen partij voor haar koos. Als zwangere vrouw moet je behoorlijk wanhopig zijn om dit te doen, als je weet dat je overlevingskansen gering zullen zijn. Maar liever

de vrijheid dan leven onder het regiem van Saraï, moet zij hebben gedacht.

Tijdens deze wanhoopsdaad kreeg Hagar een opmerkelijk bezoek van de Engel van de Heere, juist toen haar hoop om te overleven op een laag pitje stond. De Engel vroeg haar om terug te gaan naar haar meesteres en om haar gehoorzaam te zijn en zich aan haar te onderwerpen. Ik kan mij zo voorstellen dat Hagar met lood in haar sandalen terug is gegaan. Misschien dat zij deze uitdaging aandurfde omdat zij te horen had gekregen dat zij een zoon zou baren en dat uit haar een grote familie, een groot volk zou ontstaan.

Wanneer de Egyptische Hagar een kind van Abram krijgt, is het niet Gods beschuldigende vinger, maar Zijn zegenende hand. God zegent de zoon van Abram als Hij de belofte over hem uitspreekt.

Ik heb geen idee of Hagar een verbitterde vrouw was geworden toen zij door Saraï's gedrag de woestijn in moest vluchten of omdat Abram als vader van hun kind haar niet in bescherming had genomen. Ik kan me er wel iets bij voorstellen dat zij bemoedigd werd door de woorden van de Engel. Ismael zou een wilde ezel zijn en erg gewelddadig zijn en tegen iedereen in opstand komen. Misschien heeft zij hierbij wel gedacht dat Ismaël haar onrechtvaardige behandeling later niet ongestraft zou laten. Daarom kunnen de woorden van de Engel weleens als muziek in de oren van de getergde Hagar hebben geklonken.

In ieder geval was Hagar niet meer diegene die zij was toen zij terugkeerde naar haar meesteres. Hier was geen sprake van capitulatie; zij voelde zich weer een prinses. Toen Ismaël (Yishma'el) in de woestijn voor het eerst de sterrenhemel zag, was Abram 86 jaar. Ismaël groeide op in de tenten van zijn vader Abram.

De lachwekkende belofte

God verscheen weer aan Abram toen Ismaël 13 jaar oud was. Hij beloofde hem en Saraï een zoon te zullen geven. Hij zou met deze zoon en zijn nakomelingen een eeuwigdurend verbond sluiten. Abram als man op leeftijd met zijn 99 jaar begon te lachen als teken van blijdschap. Hij moet bij zichzelf gedacht hebben: Eindelijk gaat het gebeuren! God gaat Zijn belofte waarmaken.

Tegelijkertijd moet deze blijdschap vermengd zijn geweest met zorg. Ismaël was 13 jaar zijn zoon geweest en al die tijd beschouwd als zijn erfgenaam. Abram zal ongetwijfeld trots zijn geweest op zijn zoon die hij als vader in zijn hart had gesloten. Daarom vraagt hij aan God: ‘Och, dat Ismaël mocht leven voor Uw aangezicht!’¹³

Je zou dit verzoek kunnen zien als het eerste gebed dat in de Bijbel voorkomt. Hij vraagt ‘leven’ voor zijn zoon. Een leven in verbintenis met God.

God reageert op Abrams verzoek door hem te laten weten dat Hij Ismaël heeft gezegend en hem vruchtbaar zal maken. Tegelijkertijd maakt Hij aan Abram duidelijk dat Ismaël niet de zoon van het verbond is. ‘Ja’, zegt God, ‘Ik zal hem zegenen en hem tot een groot volk maken, maar hij is niet het kind van het verbond.’

Wat een blijdschap en een verbijstering zullen er in de tent van Abram zijn geweest. Een nieuwe fase was aangebroken in hun leven. Dit was ook het moment dat beiden een nieuwe naam van God krijgen: Abraham en Sara.¹⁴ Mensen krijgen een gezicht door een naam. Je naam, dat ben je zelf. Abram, de

---

13. Genesis 17:18.

14. Genesis 17:5 en 15.

rondtrekkende nomade, heeft zich nu gevestigd en wordt nu de ‘vader van velen’. En aan zijn zijde? Sara, ‘vorstin, prinses’. Abraham heeft nu zijn eigen prinses.

Hagar moet verdwijnen

Abraham is honderd jaar als hun zoon Izak (Isaak) geboren wordt. Al snel blijkt dit onverwachte gevolgen te hebben in de tent van de oude man. Ismaël heeft niet zoveel op met zijn jongere stiefbroertje en begint hem te bespotten, tot chagrijn van zijn moeder Sara.

Zij bewerkstelligt ook nu weer het vertrek van Hagar. Abraham heeft daar deze keer blijkbaar wat meer moeite mee, omdat het nu ook om zijn zoon gaat, die een plek in zijn hart heeft gekregen. Hij gaat overstag als God hem duidelijk maakt dat hij Sara’s wens moet opvolgen, maar Hij belooft hem wel dat Ismaël het zal overleven. Tegelijkertijd zegt God ook iets heel belangrijks over zijn jongste zoon.

Hagar en Ismaël.

God vertelt hem namelijk dat alleen de nakomelingen van zijn zoon Izak als zijn nageslacht zullen gaan gelden.¹⁵ Ja, zijn oudste zoon Ismaël zal blijven leven en God zal hem tot een groot volk maken, maar God plaatst dit direct in een breder perspectief door Abraham te vertellen dat alleen de nakomelingen van Izak als zijn nageslacht zullen gelden.

Voor de tweede keer in haar leven krijgt Hagar het verzoek het beschermde tentenkamp te verlaten en de woestijn in te trekken, deze keer met haar zoon. En ook deze tocht wordt een nachtmerrie. De Engel van God komt haar te hulp om haar leven en dat van haar zoon te sparen. God komt Zijn belofte aan Abraham na. Moeder en zoon komen terecht bij een oase in de woestijn Paran waar hij zou opgroeien. Als hij de huwbare leeftijd heeft bereikt, zoekt zijn moeder een Egyptische vrouw voor hem uit met wie hij trouwt. Ismaël en Izak zien elkaar pas weer als zij samen hun vader Abraham begraven. Als Ismaël 137 jaar oud is, sterft hij te midden van zijn volk. Een belofte is waarheid geworden.

Verschillende beloftes

Twee broers die beiden de belofte kregen de eerste van velen te zullen zijn en grote volken te zullen gaan vertegenwoordigen. Toch is er een fundamenteel verschil tussen beide beloftes, omdat het karakter van de beloftes heel verschillend is. Dit zullen wij begrijpen als wij ons realiseren dat het hier in eerste instantie niet gewoon om het nakomelingschap gaat, maar om een speciale zegen. God gaat namelijk met Izak een eeuwigdurend verbond aan. Het ‘verbond van de belofte’, ook wel ‘het verbond van de genade’ genoemd. Dit is een belangrijk gegeven, omdat het duidelijk onderscheid maakt met de

---

15. Genesis 26:1-4.

belofte die Ismaël kreeg. God zegt over Ismaël dat zijn hand tegen allen zal zijn en de hand van allen tegen hem. Hij zal dus een woest mens zijn en met iedereen ruziemaken.¹⁶ Dit betekent zoveel dat er de nodige oorlogen gevoerd zullen worden. De belofte aan Ismaël was een seculiere belofte en deze belofte hield duidelijk geen vrede in.

De belofte aan Izak was daarentegen een universele belofte en één voor de eeuwigheid. Een belofte die God nog eens duidelijk bevestigde na de begrafenis van Abraham, toen Hij alleen Izak zegende.¹⁷ Door deze zegen kun je zeggen dat de piketpaaltjes duidelijk werden geslagen. De focus komt namelijk op God te liggen en niet op de aartsvader. God is het Die een zegen uitspreekt en Hij is het Die een belofte doet. De tegenstellingen tussen de belofte aan Ismaël en de belofte aan Izak zijn duidelijk.

Meer stiefbroers

Daarbij wil ik nog een ander belangrijk punt naar voren brengen: de relatie tussen Izak en zijn stiefbroer Ismaël. Die blonk niet echt uit in broederliefde. Vanaf het prille begin was er een tweestrijd, waarbij Ismaël meende meer rechten te hebben dan Izak.

Beide heren zullen nog meer stiefbroers krijgen, want na de dood van Sara nam Abraham Ketûra als vrouw. Er kwamen dus meer nakomelingen dan alleen Arabieren en Israëlieten in de bloedlijn van respectievelijk Ismaël en Izak. Ketûra kreeg zes zonen¹⁸ en hun nakomelingen zouden later in vrede met de Israëlieten leven. Eén uitzondering hierop zijn de nakomelingen van Midian, die een vijandige houding ten opzichte

---

16. Genesis 16:12.

17. Genesis 27.

18. Genesis 25:1-6: Zimran, Joksjan, Medan, Midian, Jisbak en Suah.

van de Israëlieten toonden door een verbond te sluiten met de Moabieten. Dezen probeerden Israël te verleiden tot hoererij door hen op deze manier bij God vandaan te trekken. Hiervoor kregen ze echter het deksel op de neus doordat Gideon hun een vernietigende nederlaag toebracht.¹⁹

Het christendom

Abraham neemt ook in het Nieuwe Testament een prominente plaats in. De verwijzingen naar hem hebben een duidelijke boodschap. Zo'n 1500 jaar na Abraham heeft Jezus Christus een dispuut met de Sadduceeën en refereert Hij naar deze aartsvader. In het gesprek verwijst Hij naar de opstanding uit de doden als Hij een tekst uit Exodus aanhaalt. Een tekst waarin God als het ware Zijn visitekaartje afgeeft, als Hij Zich kenbaar maakt als *'Elohei Abraham, Elohei Yitzchaq ve Elohei Ya'aqob'*, de God van Abraham, de God van Izak en de God van Jakob.²⁰ God zegt hier heel duidelijk Wie Hij is.

Jezus haalt deze tekst aan en bevestigt dat God niet een God van doden is, maar van levenden.²¹ God schaamt Zich er niet voor om hun God te heten, omdat Hij voor hen een eeuwige stad heeft voorbereid. Er is hoop en leven na het graf.

Dat Abraham hoog in aanzien staat bij de joden, blijkt wel uit een ander gesprek dat Jezus met hen heeft. Tijdens dit gesprek reageren zij behoorlijk heftig op Zijn bewering dat zij alleen vrij kunnen zijn als zij in Hem geloven. Zij werpen Hem voor de voeten dat zij nooit iemands slaaf zijn geweest om de simpele reden dat zij het zaad van Abraham zijn.²²

Jezus ontkent niet dat zij kinderen van de aartsvader zijn, maar

---

19. Richteren 8:28, Numeri 22:4,7, Numeri 25:6-18.

20. Exodus 3:6,15,16, Exodus 4:5.

21. Mattheüs 22:32.

22. Johannes 8:31-42.

herinnert hen er wel aan dat hun claim niet vrijblijvend is. Als zij namelijk beweren kinderen van Abraham te zijn, zullen zij vervolgens wel de levensstijl, het gedrag van Abraham moeten navolgen. Jezus Christus gaat niet met hen in discussie over de fysieke relatie die er bestaat tussen hen en Abraham en Hij spreekt hun genealogische claim niet tegen. Maar waar Hij hen op aanspreekt is hun geestelijke houding ten opzichte van God. Volgens Hem zou juist die houding het feit moeten kenmerken dat zij nakomelingen van Abraham zijn.

Het was namelijk God Die aan het zaad van Abraham beloofde hun God te zijn.²³ Hieruit mogen wij concluderen dat het zoonschap van Abraham samenhangt met geloof, doen wat de aartsvader deed en de juiste geestelijke houding ten opzichte van God.

De Joodse aanspraak

Johannes de Doper en de apostel Paulus bevestigen deze gedachte van Jezus. Als Johannes de Sadduceeën en Farizeeën aanspreekt op hun gedrag, zegt hij tegen hen dat zij een – in mijn woorden – achterbaks stelletje zijn die hun straf niet zullen ontlopen. En dat hun claim dat ze kinderen van Abraham zijn, inhoudsloos is.²⁴ Paulus op zijn beurt is niet minder duidelijk als hij aan de kerk in Rome schrijft dat niet alle mensen die van Abraham afstammen, als zijn kinderen beschouwd kunnen worden. Ismaël en Izak en de kinderen van Ketûra mogen dan kinderen van het natuurlijk zaad zijn, maar de ware kinderen van Abraham worden gekend als het geestelijk zaad. Een boodschap die ook duidelijk verwoord wordt in de eerste brief van de apostel Paulus aan de kerk in Galatië, als

---

23. Genesis 17:7.

24. Mattheüs 3:7-11.

hij schrijft dat alleen mensen die in Jezus Christus geloven kinderen van Abraham mogen worden genoemd.²⁵ Misschien is het daarom helemaal niet zo relevant om te stellen dat je een zoon van Abraham bent, omdat de onderliggende vraag is: Ben je bereid om de werken van Abraham te doen als volgeling van Jezus Christus?

Dat kenmerkt volgens Jezus Christus en de apostel Paulus het echte nakomelingschap aan Abraham. Het heeft niets te maken met afkomst. Het heeft te maken met waar men zijn geloof op baseert.

De visie van de islam

De Bijbel die wij nu kennen, is in een periode van ongeveer 1500 jaar tot stand gekomen. En dan, 1560 jaar nadat het Nieuwe Testament werd geschreven, komt ineens de boodschap dat God nieuwe openbaringen zou hebben gegeven. Deze kwamen in een periode van 23 jaar aan de ongeletterde profeet Mohammed en werden opgetekend in een boek dat wij nu kennen als de Koran.

Als je de Koran leest, valt meteen op dat veel Bijbelse personen de revue passeren. Denk aan Noach, Abraham, Mozes, Jozef, David, Salomo en Jezus. Omdat de Koran veel Bijbelse figuren aanhaalt, moet de profeet Mohammed wel contact hebben gehad met joodse en christelijke groepen in zijn tijd. De verhalen die hij hoorde, hebben zijn denken en zijn boodschap beïnvloed.

Moslams zijn het volledig oneens met de visie dat hun profeet beïnvloed zou zijn door Bijbelse verhalen. Zij beschouwen de openbaringen van hun profeet als Goddelijk geïnspireerd en daarom kan er geen enkele sprake van beïnvloeding zijn ge-

---

25. Galaten 3:29.

Koran.

weest. Ik ben echter van mening dat de profeet de verhalen over de aartsvaders heeft gebruikt als achtergrond van zijn eigen leven en boodschap. De verhalen over de levens van Abraham, Ismaël en Izak verschillen te veel met de Bijbelse versie en lijken meer op maat te zijn gemaakt om zijn eigen boodschap te versterken.

Niet dat de islam ontkent dat dezelfde personen zowel in de Bijbel als in de Koran voorkomen, maar hun verklaring is dat Allah wel met een hernieuwde boodschap moest komen. De joden hadden namelijk de Thora gecorrumpeerd en de christenen vervolgens het Evangelie. Teksten zijn veranderd en hebben daardoor hun oorspronkelijke betekenis verloren, iets waar vooral de joden zich aan zouden hebben bezondigd.²⁶ Later in dit boek zal ik deze aanspraak van de islam verder uitleggen.

Omdat er teksten zouden zijn veranderd, had Allah dus geen andere keus dan om terug te komen met de oorspronkelijke en zuivere boodschap. De openbaring die wij nu kennen, is de originele Arabische Koran. Wat echter meteen opvalt is

---

26. Soera 4:46, Soera 5:13.

dat de Koran een boodschap bevat waarin God Zichzelf tegenspreekt met Zijn eerdere openbaringen, bijvoorbeeld met een andere kijk op de geschiedenis van Abraham. Abraham die 1500 jaar voor Christus leefde en over wie Mozes 900 jaar later in zijn boeken schrijft, krijgt een nieuwe betekenis in een religie die pas 650 jaar na Christus tot stand komt. Het lijkt erop dat zij niet weten waar Abraham de mosterd haalt.

Conclusie

De Koran maakt duidelijk dat Abraham een man was met grote wijsheid en mededogen. Zijn rechtschapenheid was zo groot, dat de Koran hem de *Khalil Allah* ofwel ‘vriend van God’ noemt, een term die ook wordt gebruikt in zowel het Oude Testament²⁷ als het Nieuwe Testament²⁸.

Er zijn waarschijnlijk meer overeenkomsten dan verschillen tussen de drie godsdiensten waar het gaat om hun aartsvader Abraham. Hierbij is het echter belangrijker om te weten wat deze verschillen zijn zonder deze te verdoezelen en net te doen alsof ze niet zouden bestaan.

Uit het Bijbelboek Genesis kunnen wij opmaken dat Abraham geen vader is geworden van een menigte volken in fysieke of politieke zin. God wist vanaf het begin dat Jezus Christus een nakomeling van Abraham zou zijn en dat iedereen die op Hem zou vertrouwen een erfgenaam zou worden van de belofte aan Abraham. Kinderen van Abraham zijn mensen uit alle volken die Jezus Christus hebben leren kennen en die hun hoop op Hem hebben gevestigd. Dit deed Abraham op de berg Moria en dit doen de christenen nu.

De apostel Paulus schrijft dat als wij van Christus zijn, wij

---

27. Jesaja 41:8.

28. Jakobus 2:23.

ook het nageslacht van Abraham zijn en erfgenamen zoals beloofd door God. Fysieke afstamming is niet in eerste instantie relevant, maar het geloof in Jezus Christus. Of mensen nu agnost, hindoe of moslim zijn en waar dan ook geboren, ze kunnen allen het nageslacht van Abraham worden. Afkomst is niet bepalend, genealogie is niet bepalend. Het geloof in Jezus Christus, dát is bepalend.